

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Пряшівський університет у Пряшеві (Словаччина)

Інститут проблем виховання НАПН України

Національна рада жінок України

Рівненський державний гуманітарний університет

Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія»

Харківської обласної ради

Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Факультет соціальної та психологічної освіти

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

Гендерний центр

Управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради

ПРОСОЦІАЛЬНА ОСОБИСТІТЬ У ГЕНДЕРНОМУ ВИМІРІ: ТЕОРЕТИКО- МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПРИКЛАДНІ АСПЕКТИ

Матеріали

VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Умань, 31 травня 2023 р.)

Умань
2023

Редакційна колегія:

Кравченко О. О., доктор педагогічних наук, професор, декан факультету соціальної та психологічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Коляда Н. М., доктор педагогічних наук, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Тарасова Т. В., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник Інституту проблем виховання НАПН України;

Войтовська А. І., доктор філософії, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Рецензенти:

Кочубей Т. Д., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Кулик М. О., голова Міжнародного благодійного фонду «Небайдужі»;

Каркач А. В., заступник голови ради з питань діяльності виконавчого органу, начальник управління соціального захисту населення Подільської районної ради у м. Полтава

*Рекомендовано до друку вченою радою
факультету соціальної та психологічної освіти*

*Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 14 від 31 травня 2023 року)*

Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико-методологічні та
П82 **прикладні аспекти** : матеріали VI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (м. Умань, 31 трав. 2023 р.). Академічна доброчесність як цінність освітньо-наукової діяльності : матеріали регіонального наук.-практ. онлайн-семінару (м. Умань, 22 трав. 2023 р.) / МОН України, Пряшівський ун-т у Пряшеві (Словаччина), Ін-т проблем виховання НАПН України [та ін.] ; [редкол.: О. О. Кравченко, Н. М. Коляда, Т. В. Тарасова, А. І. Войтовська ; рец.: Т. Д. Кочубей, М. О. Кулик, А. В. Каркач]. – Умань : ЦП «Компринт», 2023. – 260 с.

ISBN 978-617-8269-56-2

До збірника увійшли матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Просоціальна особистість у гендерному вимірі: теоретико- методологічні та прикладні аспекти» яка відбулася 31 травня 2023 р. та регіонального науково-практичного онлайн семінару «Академічна доброчесність як цінність освітньо- наукової діяльності» який відбувся 22 травня 2023 р. в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини.

Матеріали конференції представляють погляди дослідників та фахівців-практиків на актуальні проблеми з дотримання прав людини та гендерної рівності. В них розглядаються різні варіанти їх регулювання. Тексти публікуються в авторській редакції. За науковий зміст і якість поданих матеріалів відповідають автори, а також (для студентів та аспірантів) наукові керівники

УДК 316.61:305(06)

ISBN 978-617-8269-56-2

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2023

Денисюк Оксана Юріївна САМОТНІСТЬ ЯК ПРОБЛЕМИ ПСИХОЛОГІЇ	59
Дишлюк Катерина Володимирівна, Шеленкова Наталія Леонідівна ПРОБЛЕМА СТАВЛЕННЯ ДО ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ	63
Єгоров Володимир Анатолійович КОРЕКЦІЯ РОЗЛАДІВ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	66
Зубко Ольга Сергіївна, Бутенко Ольга Григорівна ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ ЯК НЕВІД'ЄМНИЙ СКЛАДНИК ЗАГАЛЬНОЇ КОНЦЕПЦІЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНІ	69
Іващенко Катерина Віталіївна ГЕНДЕРНА РІВНІСТЬ В ІНКЛЮЗІЇ	73
Ісаченко Вікторія Павлівна КОНСУЛЬТУВАННЯ ТА ІНФОРМУВАННЯ НАСЕЛЕННЯ В СИСТЕМІ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ	76
Калинюк Олексій Михайлович РОЛЬ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА У ВИХОВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ ПІДРОСТАЮЧОЇ ОСОБИСТОСТІ	79
Кікінежді Оксана Михайлівна ЕГАЛІТАРНА ОСОБИСТІСТЬ В УМОВАХ ЕВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО ПОСТУПУ УКРАЇНИ	83
Коваль Ольга Юріївна, Гордійчук Оксана Євгенівна ЦИФРОВІ СЕРВІСИ У ФОРМУВАННІ ВМОТИВОВАНОСТІ ДИТИНИ З ООП ДО УЧІННЯ В ДИСТАНЦІЙНИХ УМОВАХ	86
Кочубей Тетяна Дмитрівна, Мельникова Ольга Миколаївна ФОРМУВАННЯ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	89
Кравцова Тетяна Олександрівна РЕАЛІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ СУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ З ООП ТА ІНВАЛІДНІСТЮ В УМОВАХ ЦИФРОВОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ	93
Кравченко Оксана Олексіївна, Войтовська Алла Іванівна АСПЕКТИ ГЕНДЕРНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ	96
Кравченко Оксана Олексіївна, Дудник-Богомаз Олена Володимирівна ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ЛІДЕРСТВА МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ	100
Кудла Марія Валеріївна, Зарицька Галина Олександрівна ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ В ЗАКЛАДІ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ	103
Левченко Наталія Володимирівна, Коляда Наталія Миколаївна МОЛОДІЖНЕ ВОЛОНТЕРСТВО: НАПРЯМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ	107
Мазур Ірина Леонідівна, Балдинюк Олена Дмитрівна СТРУКТУРА ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ	112

2. Гендерні дослідження: прикладні аспекти : монографія / В. П. Кравець, Т. В. Говорун, О. М. Кікінежді та ін. ; за наук. ред. В. П. Кравця. Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2013. 448 с.

3. Глосарій і тезаурус Європейського інституту з гендерної рівності / ред. кол. М. Бабак, О. Давліканова, М. Дмитрієва, М. Козир, Л. Компанцева, К. Левченко, М. Скорик, О. Сусллова ; оновл. вид. Київ : Вістка, 2021. 170 с.

4. Кікінежді О. Становлення егалітарної особистості майбутнього педагога: історія, здобутки та перспективи діяльності кафедри психології // Humanitarium. Переяслав (Київ. обл.) ; Ніжин (Чернігів. обл.) : Лисенко М. М., 2020. Т. 43, Вип. 1 : Психологія. С. 7–22. <https://doi.org/10.31470/2308-5126-2019-43-1-7-22>

Коваль Ольга, 5 курс 513 група

Науковий керівник:

канд.пед.наук **Гордійчук Оксана Євгенівна**

Факультет педагогіки психології

та соціальної роботи,

кафедра педагогіки та методики початкової освіти

Чернівецького національного

університету імені Ю.Федьковича

ЦИФРОВІ СЕРВІСИ У ФОРМУВАННІ ВМОТИВОВАНОСТІ ДИТИНИ З ООП ДО УЧІННЯ В ДИСТАНЦІЙНИХ УМОВАХ

Через військові дії, багато українських учнів вимушено перебувають на дистанційній та дистанційно-асинхронній формах навчання. Тому, перед педагогами виникає нагальна потреба опанувати всі можливі умови та цифрові сервіси з метою формування вмотивованості учнів, загалом, а

дитини з особливими освітніми потребами, зокрема, до учіння та підвищення їх навчальних досягнень.

Як продемонстрував наш практичний досвід, саме цифрові сервіси дають можливість зробити навчальний процес диференційованим, особистісно зорієнтованим, мобільним. Оптимальними, з огляду апробованих нами, вважаємо є кілька цифрових платформ. Охарактеризуємо значення та умови застосування окремих, задля застосування в очному, дистанційному та дистанційно-асинхронному навчанні учнів.

Learningapps – програма, яка дає дозволяє педагогу самостійно створювати вправи різних типів за конкретною тематикою, або ж рекомендує свої варіанти вправ. Варіативність завдань допоможе дитині легко засвоїти тему, навчитися виконувати завдання різних типів. Також, особливістю цього сайту є те, що під час помилки завжди з'являється пояснення, чому саме ця відповідь не є правильною та вірогідне судження.

Classcraft – онлайн платформа, на якій уроки створюються у формі квесту: діти обирають свого героя (героя відеогри) та проходять у команді місію (тему уроку). Навчання спрямоване на самостійне засвоєння знань учнями за допомогою створення проблемних ситуацій. Також, на платформі наявні відеоуроки з покроковими інструкціями. В *Classcraft* міститься об'ємна бібліотека готових квестів, створених іншими педагогами, кожен з яких можна імпортувати у власний обліковий запис та редагувати. Якщо дитині з ООП важко адаптуватися в навчальному колективі, то саме в цій грі дитина може себе проявити.

Дитячі ігри на «*ПлюсПлюс*»[2] сприяють розвитку уваги, пам'яті, розвитку концентрації на одній справі. Цінність в тому, що саме дітям з особливими освітніми потребами необхідно допомогти освоїти звичайні справи, для прикладу: вміння доглядати за собою, складати речі, оплачувати свої покупки в магазині тощо. За допомогою лише вербального пояснення досягти подібного не легко. Тому пропонуємо наступні платформи, в роботі з

якими учень легко в ігровій формі зрозуміє і матиме можливість сформувати нові навички.

На платформі «*Igru.com.ua*» [3] рекомендовано чисельну кількість різноманітних ігор для різних вікових категорій з тими чи іншими цілями в застосуванні, зокрема: для соціалізації («Дитячий садок», «Друзі»); для освоєння навичок догляду за собою та самообслуговування («Догляд за котиком», «Догляд за немовлятком»); навчання розраховуватися за послуги, та обслуговувати інших («Одягалки», Кафе»); на освоєння учнем практичних навичок домогосподарства («Прибирання»), тощо.

Дуже важливо залучати дітей з особливими освітніми потребами до творчого навчального процесу, сприяти усвідомленню того факту, що вони – важлива складова класного колективу, частина суспільства. Це слугуватиме важливим стрижнем у формуванні мотивації дитини з ООП до учіння.

Досить часто вчитель може зіштовхнутися з такою проблемою: під час підготовки відеопривітання класу, дитина з ООП боїться або ж відмовляється фотографуватися, або брати участь у колективній зйомці. В такому випадку, допомогти дитині подолати свій страх, або ж залучити її до процесу монтуванням відео, створення графічного дизайну тощо, побувати в ролі відеооператором та відзняти кілька кадрів – це провідне завдання педагога.

З цього приводу, для обробки відео та графічного дизайну рекомендуємо такі платформи: **Magisto, VideoToolbox, Kizoa.**

На наше глибоке переконання, підтримувати зоровий контакт під час навчання, та здійснення спілкування онлайн, варто використати платформи: google meet та zoom, Skype, Webinar. TrueConf.

Застосування новітніх цифрових сервісів та технологій, допоможе педагогам Нової української школи ефективно увиразнити, осучаснити та диференціювати освітній процес загалом, та підвищити рівень умотивованості дитини з ООП до учіння в очних, дистанційних умовах, зокрема.

Список джерел:

1. Лист МОН України від 15.06.2022 № 1/6435-22 "Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами"
2. <https://plus-plus.tv/games/schenyachiy-patrul-buduy-mist-razom-z-nami>
3. <https://igru.com.ua/ihry-dlia-divchat.html?start=180>
4. <https://www.minetest.net/>

Кочубей Тетяна Дмитрівна

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
orcid.org/0000-0002-9104-8442

Мельникова Ольга Миколаївна

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри психології та педагогіки розвитку дитини Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
orcid.org/0000-0002-6051-3372

ФОРМУВАННЯ ПРОСОЦІАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ ДИТИНИ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Одним із важливих напрямів закладів дошкільної освіти (ЗДО) є здійснення соціального виховання через створення умов для розвитку дитини та її духовно-ціннісної орієнтації у процесі взаємодії групових та індивідуальних суб'єктів у трьох тісно взаємопов'язаних і водночас відносно автономних аспектах: освіти, організації соціального досвіду та індивідуальної допомоги дитині [1; 2]. Тому успішне вирішення завдань формування просоціальної особистості можливе за умови, якщо освітній простір формує систему цінностей і потреб, задовольняє соціокультурні